

τσερνίκι

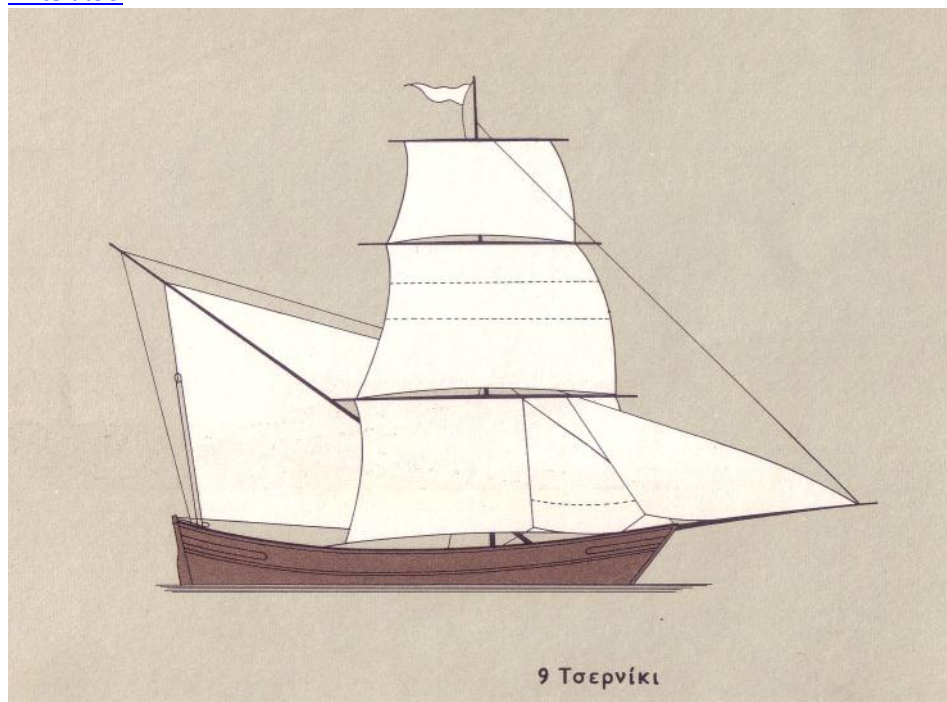
Πέμπτη, 9 Φεβρουαρίου 2012

5:20 πμ

Το τσερνίκι (τσεκιρνέ) ήταν ο χαρακτηριστικός τύπος του μικρού καϊκιού της Προποντίδας. Είχε κοφτερή πλώρη και πρύμη. Επειδή στη μέση ήταν πολύ χαμηλό, του έβαζαν μουσαμάδες όταν ήταν φορτωμένο. Είχε ένα άλμπουρο με τρεις σταυρώσεις: τρίγκα, γάμπια και παπαφίγκο, και ένα πανί σακολέβα. Το μπαστούνι είχε φλόκο και κόντρα φλόκο. [Δ02](#)

ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ

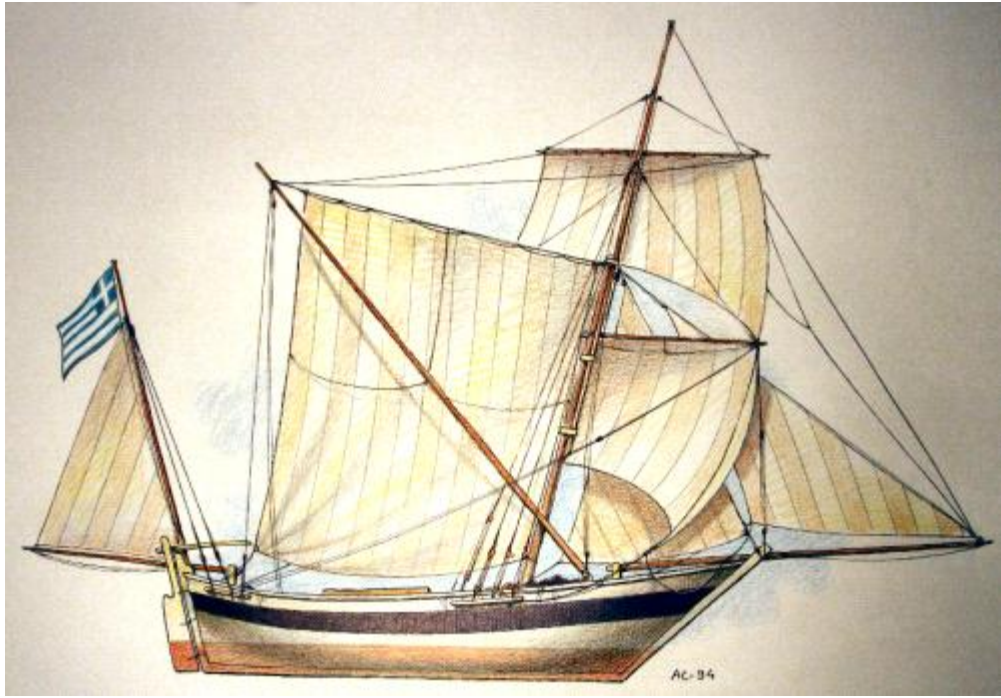
[Μπελλού](#)

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ

It. cernecchio Ισπ. Cenneja Πορτογαλλ. Σύμφωνα με τους Cabrera και Diez από το Λατινικό CRINICULUM . Υποκοριστικό του CRINIS = μαλλιά, ενώ σύμφωνα με τον Ferrari από Λατ. DISCERNICULUM = φουρκέτα ή από το CERNICULUM κόσκινο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

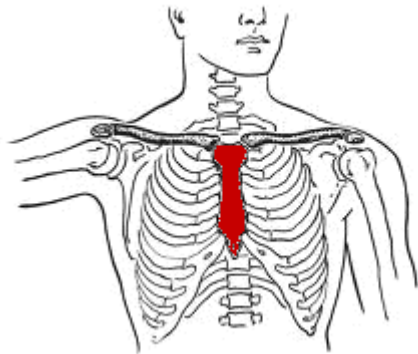
Ετυμολογική εκδοχή 1

Το τσερνίκι έχει κατάστρωμα και κλείνει ερμητικά με μπουκαπόρτες. (βλ. απόσπασμα από φυτογραφία από το τσερνίκι ΦΑΙΔΩΝ, Μοντέλο από τον Ελευθέριο Δαμουράκη,) είναι κατάλληλο για μεταφορά φορτίου χύδην, πχ. σιτηρά, κάρβουνο, κλπ. Το φορτίο ρίχνεται χύμα μέσα από τις μπουκαπόρτες όπως ρίχνουμε αλεύρι, σιτάρι κλπ σε ένα κόσκινο. Ίσως να οφείλει σε αυτή την ομοιότητα το όνομα του

Ετυμολογική εκδοχή 2.

Η πελασγική ρίζα **στρν** (διασκορπισμένος, διαδεδομένος) δίνει τα λατινικά *stratum*, *Strata*, *stratus*, τα ελληνικά στέρνον, στρώμα, στρωμνή, το ρήμα στόρνυμι = στρώνω. Και το αγγλικό *stern* σημαίνει πρύμνη.

Το στέρνο είναι κόκκαλο που έχει σχήμα πλοίου ή δόρατος

Το ρήμα ενστερνίζομαι σημαίνει βάζω μέσα στο ρούχο μου στην μεριά του στήθους μου, εγκολπώνομαι. (βεβαία σήμερα το λέμε μεταφορικά με την έννοια υιοθετώ κάποιες απόψεις).

Το τσερνίκι και πλοίο είναι και κρύβει μέσα του το εμπόρευμα πιθανόν αρχικά να λέγονταν στερνίκιον (δηλ. μικρό στέρνο)

Στέρνον > υποκορ. στερνίκιον > με αντιμετάθεση των σ και τ = τσερνίκιον > τσερνίκι

Ετυμολογική εκδοχή 3.

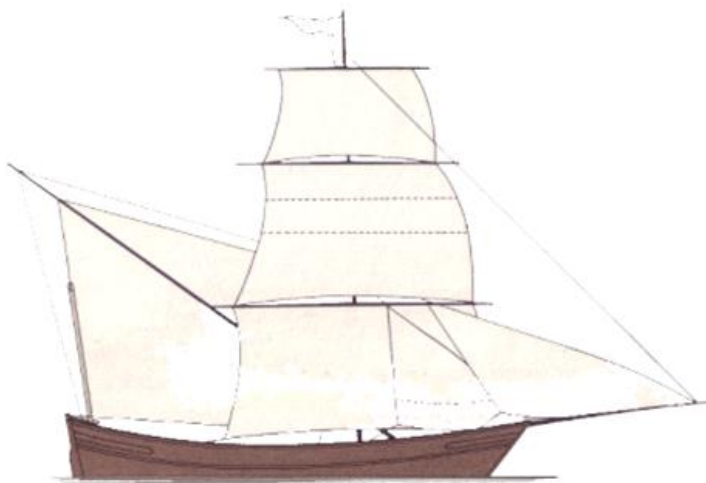
Από το Λατ. ρήμα **Cerno** που κατά τον Κουμανούδη ^{9116.117 [139]}

Σημαίνει

- 1) κρίνω, χωρίζω
- 2) διακρίνω / -ομαι διαμάχομαι υπερασπίζω
- 3) Καθορώ
- 4) Φανερώνομαι, γίνομαι δήλος πβλ. Την κουμπαρέα: πλοιο πειρατικο που εμφανίζεται ξαφνικά (comparire, comparso κουμπάρος = μαρτυς, παριστάμενος).
- 5) **Δέχομαι.**

1. **cerno, cerni, cernam, cerno, κρίνω, χωρίζω.** cerno farinam cribro, κρίνω τὸ ἄλευρον τῷ κερκίνῳ, κερκινίζω τὸ ἄλευρον. 2) κρίνω, διακρίνω. sors cernit, ὁ κληρὸς κρίνει. cernere vitam serro, κρίνεσθαι μάχη περὶ τῆς σωτηρίας. cerno pro patria, διακρίνομαι, διαμάχομαι περὶ τῆς πατρίδος. cerno cum aliquo, διαμάχομαι πρὸς τινά. magnis de rebus inter se cernunt, περὶ μεγάλων πραγμάτων πρὸς ἀλλήλους διαμάχονται. 3) κρίνω, διακρίνω τοῖς ὀφθαλμοῖς, καθορῶ (κατιθεῖν). cerno, φαίνομαι. 4) κρίνω, διακρίνω τῇ διανοίᾳ, διαγιγνώσκω. cerno, κρίνομαι, διαγιγνώσκωμαι, γίνομαι δήλος. germanum amittere crevit, διέγνω, ἐκρινεν, ἐπεδραπέον εἶναι τὸν ἀδελφόν. cernit confingere, διαγιγνώσκει μάχην πεπιῶσθαι. 5) cerno hereditatem, δέχομαι τὴν κληρονομίαν, (διαγιγνώσκων περὶ αὐτῆς) ἐμβρατεύω εἰς τὴν κληρονομίαν.

Screen clipping taken: 22/5/2012 7:28 πμ

Sicut cum curvo rapidum mare **cernitur** aestu.

ώστε με το κυρτό μέρος ταχέως χωρίζεται το κύμα της θάλασσας.

Αναφορές

Μαύρος, θεοσκότεινος, επέταξεν από τον Τσικνιά ο χιονιάς με άγριες φωνές και φτεροκοπήματα κ' έκαμε το λιμάνι μαλλιά — κουβάρια. ... Ένα Μυκονιάτικο καράβι φορτωμένο ξυλεία και αρραγμένο κατάμπροστα, επετούσε τα σανίδια σαν πούπουλα κ' εσκέπασε τη θάλασσα ως πέρα στο νησί! Ένα **τσερνίκι** Σμυρνέικο κάρβουνα φορτωμένο, το άδειασε τέλεια.

Ανδrea Καρκαβίτσα - Τα λόγια της πλώρης - Η Διοικαιοσύνη της Θάλασσας.

Screen clipping taken: 22/5/2012 7:09 πμ